

הצטיידות של בתי ספר לחינוך מיוחד

[הקרה לפיתוח שירותים לנכים](#) מזמינה רשויות מקומיות ועמותות להגיש בקשות לסיוע בהצטיידות של בתי ספר לחינוך מיוחד (גילאי 6-21), ובכלל זה גם למועדוניות ולתכניות מעבר לחיים עצמאיים ולתעסוקה הפועלות בתוך בתי ספר לחינוך מיוחד*.

בקשות לסיוע יש להגיש על גבי **טופס הבקשה**, בצירוף כלל המסמכים הנדרשים ובהדפסה בלבד. הקרה תערוך בדיקה ראשונית לבקשות לבחינת עמידה בתנאי הסף. בקשות שיעמדו בתנאי הסף ייבדקו לאור ממדים להערכת איכות הבקשה וסדרי העדיפויות שקבעה הקרה. בהתאם לתהליך ההערכה, סיוע יינתן לבקשות עד לניצול התקציבי של הקרה.

להלן מפורטים - (1) רקע, רציונל, אוכלוסיית יעד ומטרות, (2) גובה הסיוע, (3) תנאי סף, (4) עדיפויות, (5) דרישות נוספות, (6) תהליך הטיפול והערכת הבקשות, (7) אופן הגשת הבקשה, (8) יצירת קשר

* ברבעון הראשון של 2017 יפורסם קול קורא לסיוע בהצטיידות לשילוב בחינוך הרגיל, גנים טיפוליים, מרכזי טיפול ומתי"אות. בקשות עבור מסגרות אלו יש להגיש אך ורק במסגרת הקול הקורא הייעודי.

1. רקע, רציונל, אוכלוסיית יעד ומטרות

החינוך המיוחד מושתת על ההכרה ביכולתם וזכותם של כל הילדים ללמוד, ועל חובתה של החברה להעניק טיפול והגנה לילדים עם צרכים חינוכיים מיוחדים, שאינם מסוגלים להפיק תועלת מרבית מהחינוך הרגיל הניתן לילדים אחרים בני גילם בשל ליקויים שכליים, נפשיים או גופניים. ייעודו הינו לסיוע לילדים עם מוגבלות בגילאי 3-21 שיכולתם להתנהגות מסתגלת נפגעה והם זקוקים להתייחסות חינוכית מיוחדת, בשל התפתחות לקויה באחד או יותר מהתחומים הללו: בעלי לקויות חושיות קשות, מעוכבי התפתחות, לקווי למידה רב תחומיים, נכויות פיזיות קשות, הפרעות תקשורת, הפרעות התנהגות, מוגבלות שכלית התפתחותית, הפרעות נפשיות, תסמונות גנטיות שונות. תלמידים אלה זכאים ללמוד יחד עם בני גילם, להגיע להישגים ולקחת חלק בתרבות בני גילם במקום מגוריהם, וחובת החברה לממש זכות זו. החינוך המיוחד אמור להפעיל את מיטב האמצעים החינוכיים והטיפוליים על מנת לקדם ולמצות את יכולותיהם, וכן לבחון אפשרויות שילוב במסגרת חינוכית רגילה.

עקרונות אלו עולים בקנה אחד עם תפיסות חינוכיות המעלות על נס את החשיבות שבהקניית התנהגות נורמטיבית לילדים עם מוגבלות, בד בבד עם יצירת חברה סובלנית יותר. איכותה של כל חברה נמדדת ביחסה אל השונה והחריג. ההכרה בזכותו של כל ילד ללמוד, מחייבת את החברה לפתח דרכים להתאמות חינוכיות ולהעניק תמיכה לתלמידים עם ליקויים ונכויות, ולסייע להם להתפתח וללמוד, והדבר בא לידי ביטוי בחוק חינוך מיוחד התשמ"ח-1988, המתייחס להוראה, לימוד וטיפול שיטתיים של ילדים עם צרכים מיוחדים, לרבות מתן טיפולי פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, ריפוי דיבור, ריפוי בעיסוק וטיפולים רגשיים נוספים.

משרד החינוך אמון על מערך החינוך המיוחד, ובכלל זה על בתי הספר לחינוך מיוחד, והוא אחראי על פיקוח, מימון והפעלת המוסדות. לילדים עם צרכים מיוחדים הלומדים במוסדות אלו צרכים רבים ומגוונים, שאינם מקבלים בכל המקרים מענה מלא ע"י הציוד הטיפולי שמעניק משרד החינוך למוסדות. לפיכך, מסייעת הקרן לבתי ספר לחינוך מיוחד ברכישת ציוד טיפולי שאיננו ניתן ע"פ חוק מהמשרד, וזאת על מנת לסייע לבתי הספר לשפר את תפקודם הגופני, השכלי, הנפשי וההתנהגותי של התלמידים, לשמר ולקדם את כישוריהם ויכולותיהם, ולהקנות להם ידע, מיומנות והרגלים לימודיים וחברתיים.

כמו כן, מסייעת הקרן בהצטיידות לתכניות יום שהות ארוך, המופעלות בבית הספר כהמשך ליום הלימודים בשעות 14.30-19.00. התכניות מיועדות לילדים הנמצאים במסגרות חינוך בקהילה ומתגוררים בבית. מטרתן היא לסייע למשפחות לנהל אורח חיים רגיל ולייתר את הצורך בחיפוש אחר פתרונות לילדים לשעות אחר הצהריים, אחרי סיום הלימודים בבתי הספר של החינוך המיוחד. במסגרת התכניות מתקיימות פעילויות העשרה ושיפור מיומנויות חברתיות.

במסגרת פעילותה בתחום החינוך המיוחד, מבקשת הקרן לפתח את העצמאות התפקודית של ילדים עם צרכים מיוחדים. לפיכך, מקדמת הקרן תכניות הכנה לחיים עצמאיים בקהילה בהיבטים חברתיים, לימודיים, תעסוקתיים, ניהול משק בית וניצול שעות פנאי ('תכניות מעבר'). תכניות אלו מתקיימות בתוך בתי ספר לחינוך מיוחד ועוסקות באופן ישיר בהכנת התלמידים לחיים עצמאיים בקהילה בכל התחומים: דיור, תעסוקה וקריירה, אורח חיים ופנאי. ייחודן של התכניות הוא בשימת דגש על נושאים אלו בתוך סביבתו המוגנת והמוכרת של התלמיד ולפני שהוא נאלץ להתמודד איתם בתום לימודיו. שכן, ככל שהתלמיד נחשף יותר לתחומים הללו במסגרת ביה"ס, כך המעבר לעולם הבוגרים שאחרי סיום הלימודים יהיה קל יותר עבורו, אפקטיבי יותר ופחות מלווה ברגרסיה. הקרן תומכת במנעד רחב של תכניות מעבר, ובכלל זה:

- ניהול משק בית - ציוד לחדרי או לדירות הכשרה לתרגול מיומנויות הקשורות בניהול משק בית בפרט וכישורי חיים בכלל
- קריירה ותעסוקה – פיתוח ושדרוג מגמות ייעודיות בבית-הספר המקנות תעודה מקצועית או מיומנויות תעסוקתיות בתחומים שונים וכישורים רכים
- ספורט ואורח חיים בריא - חדרי ספורט ומכשירי כושר להקניית אורח חיים בריא
- חוגי העשרה שונים

לפעילות הקרנות בתחום בתי הספר לחינוך מיוחד מספר **מטרות** –

1. לספק לילדים עם צרכים מיוחדים את כל השירותים הייחודיים הנדרשים על מנת להשוות, במידת האפשר, את תנאי הלימוד שלהם לאלו של שאר התלמידים, ולפתח עבורם שיטות וכלים מתאימים כדי לקדם
2. להגביר את השילוב (מלא או חלקי) של ילדי החינוך המיוחד המסוגלים לכך בחינוך הרגיל
3. להגדיל את היקף תכניות המעבר לחיים עצמאיים בבתי ספר לחינוך מיוחד

2. גובה הסיוע

לקרן ארבע מדרגות סיוע לפרויקטים בבתי ספר לחינוך. מדרגת הסיוע של פרויקט נקבעת ע"פ מספר קריטריונים:

- מספר התלמידים בבית הספר
- שיעור הילדים עם מוגבלות מוטורית וקוגניטיבית קשה
- האשכול החברתי-כלכלי של הרשות המקומית בה נמצא בית הספר (ע"פ [המדד החברתי-כלכלי לרשויות מקומיות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה](#))
- היקף תכניות השילוב בבית הספר
- מספר הפעילויות החדשות שהתווספו
- קבלת סיוע מהקרן בעבר (סיוע חוזר)

רף הסיוע המקסימלי לפרויקט בבתי ספר לחינוך מיוחד עומד על 750,000 ₪.

המוסד רשאי בכל עת לשנות את רף הסיוע לפרויקטים בכפוף לאישור הוועדות המוסמכות במוסד.

3. תנאי סף*

- א. מתן הסיוע מותנה בכך שמגיש הבקשה הינו ארגון המאוגד כחוק בלבד, העומד בתנאים הבאים –
  - מוסד ציבור (עמותה, חל"צ, הקדש, אגודה עותומאנית וכיוצא בזה) המחזיק באישור ניהול תקין ובעל שנתיים ניסיון בתחום הבקשה;
  - רשות מקומית
- ב. ינתן סיוע רק לבקשה להצטיידות של בתי ספר לחינוך מיוחד, ובכלל זה לבקשה עבור מועדוניות או תכניות מעבר לחיים עצמאיים ולתעסוקה הפועלות בתוך בתי ספר לחינוך מיוחד
- ג. לא ינתן סיוע לבקשה לסיוע המתחייב מכוח חוק או תקנה
- ד. סיוע בהצטיידות ינתן רק עבור מסגרת שלא קיבלה סיוע מהקרן ב-7 השנים האחרונות (מיום חתימת ההסכם מול המוסד עבור הסיוע הקודם), אלא אם חלו במסגרת לפחות אחד מן השינויים הבאים:
  - הוספת שתי כיתות או תוספת של לפחות 12-16 תלמידים (כפוף לאישור משרד החינוך)
  - הוספת תחום פרא-רפואי או רגשי חדש (שלא היה קיים בעת אישור הבקשה הקודמת)
  - הוספת תכנית מעבר להכנה לחיים עצמאיים ולתעסוקה
  - הקמת מבנה חדש או פיצול בית הספר לשני מבנים עם סמל מוסד שונה
- ה. יש לעמוד בכל התנאים המפורטים [במסמך 'תנאים ועקרונות פעולה'](#)

*סיוע הקרנות כפוף להוראות חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, התקנות והתקנונים של כל קרן, ובכל מקום בו תימצא סתירה בין הכתוב במסמך זה לבין הוראות החוק ו/או התקנות ו/או התקנונים – תגבר ידם של הקבוע בחוק, בתקנות ובתקנונים.

4. עדיפויות

תינתן עדיפות עבר -

- א. מסגרת הפועלת ביישובי פריפריה חברתית ע"פ [המדד החברתי-כלכלי לרשויות מקומיות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה](#) (אשכולות 1-4), ביישובי פריפריה גיאוגרפית ע"פ [מדד הפריפריאליות לרשויות מקומיות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה](#) (אשכולות 1-6) או [באזורי קו עימות ע"פ הגדרת משרד הביטחון](#)
- ב. מסגרת המיועדת למגזר החרדי, הערבי, הדרוזי והצ'רקסי
- ג. בקשה שהינה חלק מהקמת בית ספר חדש או להקמת תכנית חדשה במסגרת בית ספר קיים
- ד. מסגרת או תכנית שלא קבלה בעבר סיוע מהקרן
- ה. פרויקט בעל היתכנות להגיע לביצוע במהלך שנת 2017
- ו. מסגרת הפועלת לשילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים ברמה הפרטנית או הקבוצתית, בהיבטים לימודיים או חברתיים, בתוך ביה"ס או מחוצה לו
- ז. מסגרת המשתמשת במשאבי הקהילה ובשירותים נורמטיביים לשילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים, על מנת להשיג מטרות חינוכיות, חברתיות או לימודיות
- ח. מסגרת המפתחת פעילויות חדשות הנותנות מענים ייחודיים לתלמידים והדורשות תהליכי פיתוח תכנית וגיוס כוח אדם

5. דרישות נוספות

נדרשת התחייבות להפעלת המסגרת לאורך זמן (בהתאם לגובה הסיוע - [ראה טבלת התחייבות להפעלת המסגרת לאורך זמן בהתאם לגובה הסיוע](#))

6. תהליך הטיפול והערכת הבקשות

- א. הבקשות שיוגשו ייבדקו ע"י נציגי הקרן לפי סדר הגעתן ובהתאם לסדרי העדיפויות שקבעה הקרן (ראה לעיל סעיף 4).
- ב. הבקשות יעברו בדיקה ראשונית לבחינת עמידה בתנאי הסף.
- ג. בקשות שיעברו את תנאי הסף ייבדקו על פי סדרי העדיפויות של הקרן ובהתאם למימדי הערכה להערכת איכות הבקשה –
  - הצורך בתכנית
  - אוכלוסיית היעד והיקף פעילות
  - יישומיות
  - היתכנות ויכולת הרחבה

- יכולת הארגון לתמוך בתכנית (בהיבטים מקצועיים וכלכליים)
- ד. סיוע יינתן לבקשות בשלות העומדות בתנאי הסף, ובהתחשב באיכות הבקשות ובסדרי העדיפויות, ועד לניצול המלא של התקציב השנתי של הקרן.
- ה. מתן הסיוע מותנה באישור וועדות המוסד לביטוח הלאומי.
- ו. לאחר אישור הבקשה בוועדות המוסד לביטוח לאומי, הארגון יידרש לחתום על הסכם משפטי אשר יכלול התחייבויות בגין: פרסום, מחקר ובקרה; עיגון אבני דרך לפרויקט; אופן פריסת התשלומים.

יובהר כי המוסד לביטוח לאומי אינו מתחייב לקבל ו/או לממן כל בקשה שהיא

7. אופן הגשת הבקשה

בקשות יש להגיש על גבי [טופס הבקשה](#), בצירוף כלל [המסמכים הנדרשים](#) ובהדפסה בלבד. בקשות בכתב יד לא תתקבלנה.

את הבקשה בצירוף כל המסמכים הנדרשים, יש להעביר לקרן באחת מהדרכים הבאות:

- בדואר אלקטרוני לכתובת: hayaf@nioi.gov.il או yafabv@nioi.gov.il.
- **בדואר רשום** אל הגב' פרח יששכר, הקרן לפיתוח שירותים לנכים, המוסד לביטוח לאומי, שד' וייצמן 13, ירושלים 91909.
- במסירה ידנית - לכתובת: המוסד לביטוח לאומי, בניין וולפסון, רחוב דיסקין 9 א ירושלים, קומה 4.

יש להגיש את הבקשות עד לתאריך 30/06/2017.

לא ייבדקו בקשות שיגיעו לאחר המועד שקבעה הקרן, בקשות שהוגשו ללא כל המסמכים הנדרשים, בקשות חסרות שאינן כוללות את כל הסעיפים הנדרשים בטופס הבקשה או בקשות שהתקציב שהוצע בהן גבוה מרף הסיוע שקבעה הקרן

8. יצירת קשר

לרשות המגישים ולכל שאלה מקצועית או טכנית ניתן לפנות לגב' חיה פישגרונד-שוורץ, רכזת פרויקטים בקרן לפיתוח שירותים לנכים, בכתובת המייל: hayaf@nioi.gov.il, או לגב' יפה בן ואליד, רכזת פרויקטים בקרן לפיתוח שירותים לנכים, בכתובת המייל: yafabv@nioi.gov.il.